

Bijlage 2 bij besluit tot vaststelling EHS nr. 2006REG0012318i

Motivering

1 Inleiding

Hieronder wordt ingevolge artikel 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht gemotiveerd hoe wij tot het besluit met bijbehorende kaart ex artikel 2, tweede lid, van de Wet ammoniak en veehouderij zijn gekomen.

2. De Wet ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (hierna: Wav) in werking getreden. Op grond van artikel 2, tweede lid, van de Wav moeten wij vaststellen welke gebieden in de provincie Utrecht deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (hierna: EHS), voorzover dat noodzakelijk is om te kunnen vaststellen welke gebieden als kwetsbaar moeten worden aangemerkt. Wij nemen thans dit besluit, dat vergezeld gaat van een kaart, "Utrechtse EHS t.b.v. Wav" (bijlage 1).

Kwetsbare gebieden, zoals genoemd in artikel 2, tweede lid, van de Wav zijn gebieden die:

- a. deel uitmaken van de EHS en
- b. die op 1 januari 2002 als voor verzuring gevoelig krachtens artikel 1, tweede lid, van de Interimwet ammoniak en veehouderij (hierna: Iav) waren aangemerkt, of
- c. waarop onmiddellijk voorafgaand aan het vervallen van de Iav een convenant als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onder b, van de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij van toepassing was, met ingang van het tijdstip waarop dat convenant niet meer van toepassing is.

In de kwetsbare gebieden als genoemd in de Wav en in een zone van 250 meter daaromheen (de zogenaamde externe werking) gelden beperkingen voor de ammoniakemissie uit veestallen. De beperkingen houden in hoofdlijnen in dat het verboden is om een nieuwe veehouderij op te richten en dat bestaande bedrijven beperkte mogelijkheden hebben om meer dieren te gaan houden. In de volgende diercategorieën kunnen bestaande veehouderijen wel onbeperkt uitbreiden: dieren die biologisch worden gehouden en dieren die worden gehouden ten behoeve van natuurbeheer. Naast deze uitzonderingen geldt voor melkrundveehouderijen dat zij zonder beperking kunnen uitbreiden tot 110 melkkoeien en 77 stuks vrouwelijk jongvee, dat komt overeen met een maximaal ammoniakplafond van 1345,3 kg.

3. Toelichting op tijdstip beslissing

Het nemen van ons onderhavig besluit heeft lang op zich laten wachten. De reden is dat wij op 1 juli 2003 hebben besloten om het nemen van een besluit als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wav uit te stellen in afwachting van meer duidelijkheid over een voorgenomen herziening van de Wav. Op dat moment leek het erop dat het wetsvoorstel tot wijziging van de Wav op korte termijn zou verschijnen. Gelet op het feit dat de parlementaire behandeling van bedoeld wetsvoorstel nog steeds op zich laat wachten, hebben wij op 31 mei 2005 besloten om alsnog een besluit te nemen als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Wav. Het aan de orde zijnde ontwerpbesluit is het gevolg van het besluit van 31 mei 2005.

4. Motivering van de grenzen van de EHS

De ecologische hoofdstructuur wordt in de Wet ammoniak en veehouderij gedefinieerd als de EHS zoals bedoeld in het Natuurbeleidsplan (Kamerstukken II 1289/90, 21 149, nrs. 2-3) en zoals begrensd door het provinciaal bestuur of, voorzover deze begrenzing nog niet heeft plaatsgevonden, zoals deze is aangegeven in een plan als bedoeld in artikel 2a, eerste lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening.

Provinciale staten van Utrecht hebben de ligging van de EHS globaal aangegeven in het Beleidsplan Natuur en Landschap provincie Utrecht (BNLU, 1992). In het Plan Veiligstelling Gebieden EHS (PVG, 1995) hebben wij aangegeven op welke wijze deze EHS kan worden veiliggesteld via de driesporenbenadering: planologische basisbescherming, beheer en aankoop. Vervolgens hebben wij in de Natuurgebiedsplannen (2000 – 2005) de bestaande en nieuwe natuurgebieden en ecologische verbindingzones nader begrensd, zoveel mogelijk op perceelsniveau.

Provinciale staten hebben op 13 december 2004 de EHS op perceelsniveau in het Streekplan 2005–2015 ruimtelijk vastgesteld, met de daarbij behorende kaart “Gebieden binnen de Groene Contouren”. Hiermee heeft de EHS de gewenste planologische bescherming gekregen. Het PS-besluit tot vaststelling van het streekplan kan echter niet worden gezien als het besluit tot vaststelling van de EHS t.b.v. de Wav. Pas met onderhavige EHS-besluit wordt bereikt dat deze gebieden niet meer als kwetsbaar worden aangemerkt en pas dan vervalt de externe werking. De streekplankaart zal, zodra het onderhavige besluit formele rechtskracht heeft gekregen, aan de kaart “Utrechtse EHS t.b.v. de Wav” worden aangepast.

5. Toelichting op de kaart “Utrechtse EHS t.b.v. de Wav”

De kaart “Utrechtse EHS t.b.v. de Wav” is onderdeel van het GS-besluit (bijlage 1). Behalve deze kaart op A1 formaat (schaal 1:75000) worden bij de gemeentes, met gebieden die op de kaart (bijlage 1) voorkomen, uitsneden hiervan op A-3 formaat als deelkaart ter inzage gelegd. Wij hebben op de kaart alle gebieden opgenomen die onder de ecologische hoofdstructuur vallen. Dus ook de gebieden die niet bedoeld zijn in artikel 2 tweede lid van de Wav en die dus geen zuurbescherming krijgen. Hiervoor hebben wij gekozen, omdat wij het voor de eenduidigheid en de rechtszekerheid van burgers, ondernemers en andere belanghebbenden wenselijk achten om met één EHS-kaart naar buiten te treden. De overige EHS-grenzen zijn derhalve aangegeven zoals deze staan op de kaart behorend bij het Streekplan 2005-2015 “Gebieden binnen Groene Contouren”, voorzover deze grenzen niet zijn aangepast in dit besluit.

Voor gebieden < 5 ha geldt dat deze niet voor verzuring gevoelig aangemerkt worden. Voor een eenduidige uitleg van de kaart lichten wij de wijze toe waarop wij hebben bepaald of de omvang van een perceel groter of kleiner dan 5 ha. is. Bij het beoordelen van de omvang van percelen en hun uitlopers hebben wij zoveel mogelijk aangesloten bij de ons bekende jurisprudentie van de Raad van State over de doorsnijding van gebieden en over de samenvoeging van gebieden < 5 ha. Uit de jurisprudentie blijkt dat rekening gehouden moet worden, bij beantwoording van de vraag of een gebied kleiner of groter dan 5 ha is, met de volgende factoren:

- de afstand tussen de twee gebieden
- de aard van het tussenliggende gebied
- de ecologische samenhang tussen de twee gebieden.

De navolgende begrenzings staan op de kaart “Utrechtse EHS t.b.v. de Wav”:

- a. de grens van de gebieden die behoren tot de EHS, en die indicatief als voor verzuring gevoelig zijn aangemerkt, inclusief een zone van 250 meter rond de kwetsbare gebieden,
- b. de grens van de overige EHS inclusief de ecologische verbindingzones, dat wil zeggen de EHS die ingevolge de Wav geen zuurbescherming heeft,
- c. de grens van de gebieden ingevolge de Natuurbeschermingswet en Natura-2000.

ad a. De grens van de gebieden die behoren tot de EHS, en die indicatief als voor verzuring gevoelig zijn aangemerkt

Bij herhaling heeft de Raad van State in haar uitspraken aangegeven dat weliswaar gedeputeerde staten de grenzen van de EHS vaststellen, maar dat het de gemeenten zijn die bij een voorkomende aanvraag voor een milieuvergunning aangeven of een bepaald gebied al dan niet voor verzuring gevoelig is. Vanuit een oogpunt van duidelijkheid en dienstverlening voor een ieder hebben wij op indicatieve wijze de voor verzuring gevoelige gebieden aangewezen. Hiertoe is met alle betrokken gemeenten, milieudiensten en het gewest in de provincie contact opgenomen om hun oordeel over de aan te geven grenzen te vernemen. Daarbij is hen gevraagd om rekening te houden met een eventuele verordening om voor verzuring gevoelige gebieden < 5 ha aan te wijzen (peildatum daarbij was 31 december 2001) alsmede met mogelijk afgesloten convenanten over bepaalde voor verzuring gevoelige gebieden. De reacties van de gemeenten, milieudiensten en het gewest zijn alle meegenomen bij het opstellen van de kaart. Dat neemt niet weg dat er verschillen in de toepassing van de wettelijke criteria voor zuurgevoeligheid kunnen bestaan. Wij kunnen een volkomen juiste weergave van de grenzen van de kwetsbare gebieden dan ook niet garanderen, ook al hebben wij zo secuur mogelijk de wettelijke criteria voor de voor verzuring gevoelige gebieden toegepast. Deze zijn op grond van het Uitvoeringsbesluit ammoniak en veehouderij (waarnaar de Interimwet verwijst welke wet weer in de Wav genoemd wordt): bossen, natuurterreinen en landschapselementen > 5 ha die gelegen zijn op voor verzuring gevoelige grond. Bij schraallanden, duinterreinen, hoogveen en bloemdijken geldt niet de voorwaarde dat ze op voor verzuring gevoelige grond moeten liggen. Voor alle soorten gebieden geldt dat alleen bestaande natuur die is aangelegd of begrensd voor 1 mei 1988 als voor verzuring gevoelig wordt beschouwd. Behalve met de gemeentelijke overheden hebben wij ook gesproken met enkele maatschappelijke organisaties, zoals boeren- en natuur- en milieuorganisaties.

Ad b. De grens van de overige EHS inclusief de ecologische verbindingzones

Om een volledig beeld te geven van de ecologische hoofdstructuur in de Provincie Utrecht zijn ook de ecologische verbindingzones op kaart gezet. Deze maken namelijk onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur.

Ad c. De grens van de gebieden ingevolge de Natuurbeschermingswet en Natura-2000

Op de voorliggende kaart staan ook de gebieden aangegeven die vallen onder de werking van de Natuurbeschermingswet. Het gaat hierbij om de beschermde natuurgebieden en de Natura-2000-gebieden. Deze laatste gebieden zijn de aangewezen en aangemelde gebieden op grond van de Vogelrichtlijn respectievelijk de Habitatrichtlijn. Wij hebben ervoor gekozen deze op de kaart aan te geven, omdat voor deze gebieden in alle gevallen (dus ook indien deze < 5 ha zijn) een vergunningprocedure moet worden doorlopen bij een oprichting of uitbreiding van aangrenzende veehouderijbedrijven, wegens significante gevolgen, mede als gevolg van ammoniakemissie.